

Spis treści

Autorzy	XIX
Wykaz skrótów	XXI
Wykaz literatury	XXVII
Wstęp	XLV

ROZDZIAŁ I

Arbitraż z perspektywy rozwoju historycznego prawa

międzynarodowego	1
§ 1. Wstęp	1
§ 2. Antecedencje: arbitraż w starożytności i średniowieczu	4
I. Starożytna Grecja	4
II. Starożytny Rzym	7
III. Średniowiecze	7
§ 3. Odrodzenie arbitrażu w XVIII i XIX w.	11
I. Zaplecze intelektualne dla rozwoju arbitrażu	11
II. Traktat <i>Jaya</i> z 1794 r. i jego znaczenie	13
III. Komisja ds. roszczeń w sprawie <i>statku Alabama</i>	18
§ 4. Konferencje pokojowe w Hadze (1899 i 1907 r.) oraz utworzenie Stałego Trybunału Arbitrażowego	23
I. Uwagi wstępne: konferencje haskie	23
II. Instytucja arbitrażu w Konwencjach haskich oraz Stały Trybunał Arbitrażowy	26
§ 5. Zakończenie	31

ROZDZIAŁ II

Natura współczesnego arbitrażu międzynarodowego	35
§ 1. Wprowadzenie	35
§ 2. Kryterium podmiotowe	36
I. Spory między państwami (lub organizacjami międzynarodowymi)	37
II. Spory między państwami i podmiotami prywatnymi	42
III. Spory między podmiotami prywatnymi	46
§ 3. Kryterium proceduralne/instytucjonalne	48
I. Stały Trybunał Arbitrażowy	48
II. Międzynarodowe Centrum Rozwiązywania Sporów Inwestycyjnych (ICSID)	49
III. Międzynarodowa Izba Handlowa w Paryżu	51
IV. Inne podmioty zarządzające arbitrażem instytucjonalnym	52

V. Arbitraż <i>ad hoc</i>	53
§ 4. Kryterium podstawy orzekania.....	53
I. Prawo międzynarodowe publiczne jako prawo właściwe ...	54
II. Prawo ponadnarodowe/ <i>lex mercatoria</i>	55
§ 5. Kryterium mocy prawnej wyroku arbitrażowego.....	56
§ 6. Kryterium zdatności arbitrażowej	60
§ 7. Konkluzje – perspektywy rozwoju współczesnego arbitrażu międzynarodowego.....	61
ROZDZIAŁ III	
<i>Equity</i> jako podstawa orzekania trybunałów arbitrażowych	63
ROZDZIAŁ IV	
Analogie z prawa prywatnego w arbitrażu międzynarodowym	76
ROZDZIAŁ V	
Prawo międzynarodowe jako prawo właściwe w arbitrażu międzynarodowym – zarys koncepcji	86
ROZDZIAŁ VI	
Zasada wykonywania zobowiązań w dobrej wierze w orzeczeniach arbitrażu międzynarodowego	100
§ 1. Wstęp	100
§ 2. Zasada wykonywania zobowiązań w dobrej wierze w prawie międzynarodowym	101
§ 3. Znaczenie specyfiki arbitrażu międzynarodowego dla postrzegania zasady wykonywania zobowiązań w dobrej wierze	103
I. Co to jest arbitraż międzynarodowy?	103
II. Specyfika arbitrażu międzynarodowego w świetle rekonstruowania zasady wykonywania zobowiązań w dobrej wierze	107
§ 4. Wykonywanie zobowiązań w dobrej wierze jako zasada prawa międzynarodowego w świetle orzeczeń arbitrażu międzynarodowego.....	109
§ 5. Statyka zobowiązań międzynarodowych w świetle orzeczeń arbitrażu międzynarodowego: przypadek zobowiązań rezultatu i starannego działania	111
§ 6. Dynamika zobowiązań międzynarodowych w świetle orzeczeń arbitrażu międzynarodowego.....	115
I. Swoboda zaciągania zobowiązań i jej ograniczenia z punktu widzenia arbitrażu międzynarodowego: zagadnienie <i>pactum de negotiando/pactum de contrahendo</i>	116

II. Wykonywanie zobowiązań międzynarodowych w świetle orzecznictwa arbitrażowego	120
1. Dobra wiara	121
2. Rozsądek	122
3. Równość i wzajemność	124
4. Należyta staranność	125
§ 7. Odpowiedzialność za naruszenie zobowiązań międzynarodowych.....	127
I. Charakter odpowiedzialności za naruszenie zobowiązań. Prawo traktatów a prawo o odpowiedzialności	127
II. Ustalanie odpowiedzialności międzynarodowej	129
III. Odpowiedzialność a środki odwetowe (<i>counter-measures</i>) ..	130
§ 8. Konkluzje	131
ROZDZIAŁ VII	
Arbitraż międzynarodowy w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza	132
§ 1. Miejsce arbitrażu w systemie obowiązkowego załatwiania sporów w Części XV Konwencji	132
§ 2. Wszczęcie postępowania arbitrażowego i tworzenie trybunału według Aneksu VII	134
§ 3. Wszczęcie specjalnego postępowania arbitrażowego i utworzenie specjalnego trybunału arbitrażowego według Aneksu VIII	136
§ 4. Postępowania arbitrażowe wszczęte zgodnie z Aneksem VII Konwencji o prawie morza	138
I. Arbitraż w sporze Australii i Nowej Zelandii z Japonią	138
II. Postępowanie arbitrażowe w sporze między Irlandią a Wielką Brytanią dotyczące fabryki MOX	139
III. Spór między Malezją a Singapurem dotyczący odzyskiwania lądu w i wokół Cieśniny Johor	140
IV. Arbitraż między Gujaną a Surinamem	141
V. Rozstrzygnięcie arbitrażowe sporu delimitacyjnego między Barbadosem a Trynidadem i Tobago	142
VI. Arbitraż w sporze delimitacyjnym między Bangladeszem a Indiami	143
VII. Arbitraż wszczęty przez Mauritius przeciwko Wielkiej Brytanii	144
VIII. Arbitraż w sporze między Argentyną a Ghaną o zatrzymanie fregaty argentyńskiej ARA Libertad	144
IX. Postępowanie arbitrażowe Filipin przeciwko Chińskiej Republice Ludowej	145
	VII

X. Wszczęcie postępowania arbitrażowego przez Holandię przeciwko Rosji	146
§ 5. Uwagi końcowe	148
ROZDZIAŁ VIII	
Contribution of International Arbitration to the Development and Crystallization of Norms of International Environmental Law ...	150
§ 1. Introduction	150
§ 2. The 1983 <i>Bering Fur Seals Arbitration</i>	151
I. Facts of the Case	151
II. The Assessment of the Case	152
§ 3. The 1941 <i>Trail Smelter Arbitration</i>	154
I. The Facts of the Case	155
II. Law	155
III. The Assessment of the Case	157
§ 4. 1957 The <i>Lac Lanoux Arbitration (France v. Spain)</i>	159
I. Facts of the Case	159
II. The Assessment of the Case	161
§ 5. 2005 Arbitrations which Crystallised and Confirmed Principles of International Environmental Law	161
I. <i>Iron ('Izerjen') Rhine Arbitration (Belgium v. the Netherlands)</i>	161
II. 2013 <i>Indus Waters Kishenganga Arbitration</i> between Pakistan and India (Partial Award)	163
§ 6. Conclusions.....	165
ROZDZIAŁ IX	
Prawo konfliktów zbrojnych z perspektywy Stałego Trybunału Arbitrażowego	166
§ 1. Wprowadzenie	166
§ 2. Klauzule arbitrażowe w traktatach z dziedziny międzynarodowego prawa humanitarnego	167
§ 3. Klauzule arbitrażowe w traktatach pokojowych.....	171
§ 4. Etiopsko-erytrejska Komisja do spraw Roszczeń	172
I. Zakres właściwości Komisji do spraw Roszczeń	173
II. Skład Komisji do spraw Roszczeń oraz tryb jej postępowania	176
III. Prawo właściwe	177
IV. Dopuszczalność użycia siły zbrojnej w stosunkach międzynarodowych w orzecznictwie Komisji do spraw Roszczeń	182
1. Uwagi ogólne	182

2. Kwestie <i>ius in bello</i> w orzecznictwie Komisji do spraw roszczeń	183
A. Odpowiedzialność odszkodowawcza za gwałt w czasie konfliktu zbrojnego	184
B. Ochrona dóbr kulturalnych	185
§ 5. Zakończenie	186
ROZDZIAŁ X	
Kilka odcieni arbitrażu – dodatkowe i alternatywne procedury arbitrażowe w prawie i praktyce Światowej Organizacji Handlu	187
§ 1. Wprowadzenie	187
§ 2. Dodatkowe procedury objęte DSU o charakterze „uzupełniającym”	190
I. Reguły DSU dotyczące „uzupełniających” procedur dodatkowych	190
1. Arbitraż na podstawie art. 21 ust. 3 lit. c DSU	191
2. Postępowanie na podstawie art. 21 ust. 5 DSU	191
3. Arbitraż na podstawie art. 22 ust. 6 DSU	192
II. Procedury dodatkowe – problemy w praktyce	193
1. Konflikt terminów określonych w art. 21 ust. 5 i art. 22 DSU	193
2. Sprawa <i>Canada/US – Hormones (Suspension)</i>	196
§ 3. Dodatkowe procedury objęte DSU o charakterze „zewnętrzny”	198
§ 4. Dodatkowe procedury nieobjęte DSU	199
§ 5. Podsumowanie	200
ROZDZIAŁ XI	
Międzynarodowy arbitraż inwestycyjny z perspektywy zasady rządów prawa	202
§ 1. Wprowadzenie	202
§ 2. Zasada rządów prawa w stosunkach międzynarodowych	202
§ 3. Specyfika międzynarodowego arbitrażu inwestycyjnego	204
I. Możliwość zaskarżenia przez podmiot indywidualny państwa bezpośrednio do trybunału arbitrażowego	205
II. Rozstrzyganie sporów na podstawie ogólnych norm prawnych zawartych w BIT-ach, co powoduje, że arbitrzy korzystają z daleko posuniętej dyskrecjonalności	206
III. Możliwość kontroli działań regulacyjnych państwa oraz oddziaływanie przez nakładanie wysokich odszkodowań	207
IV. Brak możliwości odwołania	208
V. Stosunkowa łatwość egzekwowania wyroku	209

§ 4. Krytyka arbitrażu inwestycyjnego.....	209	
§ 5. Środki podejmowane przez państwa w związku z krytyką międzynarodowego arbitrażu inwestycyjnego.....	213	
I. Środki zmierzające do zmiany prawa	213	
II. Rezygnacja arbitrażowej metody rozstrzygnięcia sporów inwestycyjnych	214	
III. Inne środki stosowane przez państwa	215	
§ 6. Brak organu odwoławczego i konsekwencje	216	
§ 7. Alternatywne propozycje doktrynalne	218	
§ 8. Podsumowanie	218	
ROZDZIAŁ XII		
Zagadnienia praw człowieka w międzynarodowym arbitrażu inwestycyjnym		220
§ 1. Wprowadzenie	220	
§ 2. Obowiązki państwa przyjmującego w sferze praw człowieka	222	
I. Bezpośrednia odpowiedzialność państwa za naruszenie zobowiązań w sferze praw człowieka	222	
II. Triada współzależnych zobowiązań państwa w sferze praw człowieka	224	
§ 3. Konflikt zobowiązań państwa przyjmującego.....	226	
I. Konflikt na tle obowiązku zapewnienia możliwości korzystania z prawa do wody	226	
II. Konflikt w związku ze stanem konieczności (<i>plea of necessity</i>)	230	
III. Konflikt w związku ze standardem sprawiedliwego i równego traktowania inwestora (<i>FET standard</i>)	234	
§ 4. Uwagi końcowe	235	
ROZDZIAŁ XIII		
Arbitraż a prawo Unii Europejskiej		237
§ 1. Wstęp	237	
§ 2. Prawo UE dotyczące uznawania i wykonywania orzeczeń	238	
I. Podstawa prawna	238	
II. Interpretacja	240	
III. Nowelizacja – rozporządzenie Nr 1215/2012	244	
§ 3. Prawo materialne UE a arbitraż	246	
I. Europejska klauzula porządku publicznego	246	
II. Problemy definicyjne	251	
§ 4. Problem pytań prejudycjalnych	252	
§ 5. Podsumowanie	255	

ROZDZIAŁ XIV

**Arbitraż a międzynarodowa współpraca regionów. Uwagi *de lege lata*
i *de lege ferenda* 257**

 § 1. Wprowadzenie 257

 § 2. Międzynarodowa współpraca regionów 258

 § 3. Spory wynikłe z międzynarodowej współpracy województw
 a arbitraż 266

Indeks rzeczowy 271

Table of Contents

CHAPTER I

Arbitration from the perspective of historical development of international law	1
§ 1. Foreword	1
§ 2. Antecedents: arbitration in antiquity and in the Middle Ages ...	4
I. Ancient Greece	4
II. Ancient Rome	7
III. The Middle Ages	7
§ 3. Revival of arbitration in the 18th and 19th century	11
I. Intellectual base for arbitration development	11
II. The Jay Treaty of 1794 and its importance	13
III. The Claims Commission in the Alabama ship case	18
§ 4. The Hague Peace Conferences (1899 and 1907.) and the establishment of the Permanent Court of Arbitration	23
I. Preliminary remarks: the Hague Conferences	23
II. Arbitration in the Hague Conventions and the Permanent Court of Arbitration	26
§ 5. Final remarks	31

CHAPTER II

The nature of modern international arbitration	35
§ 1. Introduction	35
§ 2. Subjective criterion	36
I. Disputes between states (or international organisations) ...	37
II. Disputes between states and private persons	42
III. Disputes between private persons	46
§ 3. Procedural/institutional criterion	48
I. The Permanent Court of Arbitration	48
II. The International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID)	49
III. The International Chamber of Commerce based in Paris ..	51
IV. Other arbitration institutions	52
V. Ad hoc arbitration	53
§ 4. Criterion of adjudication grounds	53
I. International public law as the applicable law	54
II. Transnational law/lex mercatoria	55
§ 5. Criterion of arbitration awards enforcement	56
§ 6. Criterion of arbitration usefulness	60

§ 7. Conclusions – development perspectives for the modern international arbitration	61
CHAPTER III	
Equity as a ground for arbitration tribunals' awards	63
CHAPTER IV	
Analogies between private law and international arbitration	76
CHAPTER V	
International law as the applicable law for international arbitration – the concept outline	86
CHAPTER VI	
The principle of performance of obligations in good faith in international arbitration awards	100
§ 1. Introduction	100
§ 2. The principle of performance of obligations in good faith in international law	101
§ 3. The relation between the specificity of international arbitration and the way the principle of performance of obligations in good faith is perceived	103
I. What is international arbitration?	103
II. the specificity of international arbitration in the light of reconstruction of the principle of performance of obligations in good faith	107
§ 4. Performance of obligations in good faith as a principle of international law in the light of international arbitration awards	109
§ 5. Statics of international obligations in the light of international arbitration awards: an obligation of result and best endeavours cases	111
§ 6. Dynamics of international obligations in the light of international arbitration awards	115
I. Freedom of contract principle and its limitations from the perspective of international arbitration: the issue of pactum de negotiando/pactum de contrahendo	116
II. Performance of international obligations in the light of arbitration awards	120
1. Good faith	121
2. Reasonableness	122
3. Equality and reciprocity	124
4. Due diligence	125
§ 7. Liability for an infringement of international obligations	127

I. The nature of the liability for an infringement of the obligations. Contract law and tort law	127
II. Determination of international liability	129
III. Liability and punitive measures (counter-measures)	130
§ 8. Conclusions	131
CHAPTER VII	
International arbitration in the United Nations Convention on the Law of the Sea	132
§ 1. The role of arbitration in the system of obligatory dispute settlement under the Part XV of the Convention	132
§ 2. Institution of arbitral proceedings and establishment of the arbitral tribunal in accordance with the Annex VII	134
§ 3. Institution of special arbitral proceedings and establishment of the special arbitral tribunal in accordance with Annex VIII	136
§ 4. Arbitral proceedings instituted in accordance with the Annex VII of the Law of the Sea Convention	138
I. Arbitration in the dispute of Australia and New Zealand versus Japan ...	138
II. Arbitral proceedings in the dispute between Ireland and Great Britain concerning the MOX Plant	139
III. A dispute between Malaysia and Singapore concerning the land reclamation in the Johor Strait	140
IV. Arbitration between Guyana and Suriname	141
V. Arbitration award in the dispute concerning delimitation between Barbados and Trinidad and Tobago	142
VI. Arbitration in the dispute concerning delimitation between Bangladesh and India	143
VII. Arbitration instituted by Mauritius versus Great Britain ..	144
VIII. Arbitration in the dispute between Argentina and Ghana concerning detention of the Argentine frigate ARA Libertad	144
IX. Arbitral proceedings between the Philippines and the People's Republic of China	145
X. Institution of arbitral proceedings by Holland against Russia	146
§ 5. Final remarks	148
CHAPTER VIII	
Contribution of International Arbitration to the Development and Crystallization of Norms of International Environmental Law ...	150
§ 1. Introduction	150

§ 2. The 1983 Bering Fur Seals Arbitration	151
I. Facts of the Case	151
II. The Assessment of the Case	152
§ 3. The 1941 Trail Smelter Arbitration	154
I. The Facts of the Case	155
II. Law	155
III. The Assessment of the Case	157
§ 4. 1957 The Lac Lanoux Arbitration (<i>France v. Spain</i>)	159
I. Facts of the Case	159
II. The Assessment of the Case	161
§ 5. 2005 Arbitrations which Crystallised and Confirmed Principles of International Environmental Law	161
I. Iron ('Izerjen') Rhine Arbitration (<i>Belgium v. The Netherlands</i>)	161
II. 2013 Indus Waters Kishenganga Arbitration between Pakistan and India (Partial Award)	163
§ 6. Conclusions	165
CHAPTER IX	
International humanitarian law from the perspective of the Permanent Court of Arbitration	
	166
§ 1. Introduction	166
§ 2. Arbitration clauses in the treaties concerning international humanitarian law	167
§ 3. Arbitration clauses in the peace treaties	171
§ 4. The Eritrea-Ethiopia Claims Commission	172
I. Competences of the Claims Commission	173
II. Composition of the Claims Commission and its procedures ..	176
III. Applicable law	177
IV. Authorization to use of armed force in international relations in the case law of the Claims Commission	182
1. General remarks	182
2. The ius in bello issue in the case law of the Claims Commission	183
A. Liability for damages for rape committed during an armed conflict	184
B. Cultural heritage protection	185
§ 5. Conclusions	186
CHAPTER X	
The faces of arbitration – additional and alternative arbitral procedures in the law and practice of the World Trade Organisation	
	187

§ 1. Introduction	187
§ 2. Additional „supplementary” procedures covered by the DSU ...	190
I. The DSU rules concerning the additional supplementary procedures	190
1. Arbitration under article 21 point 3 letter c of the DSU	191
2. Procedures under article 21 point 5 of the DSU	191
3. Arbitration under article 22 point 6 of the DSU	192
II. Additional procedures – practical issues	193
1. Conflict of deadlines prescribed in article 21 point 5 and article 22 of the DSU	193
2. The Canada/US – Hormones (Suspension) case	196
§ 3. Additional „external” procedures covered by the DSU	198
§ 4. Additional procedures not covered by the DSU	199
§ 5. Summary	200
 CHAPTER XI	
International investment arbitration from the perspective of the rule of law principle	202
§ 1. Introduction	202
§ 2. The rule of law principle in international relations	202
§ 3. The specificity of international investment arbitration	204
I. The right of an individual to bring an action against a state directly in an arbitral tribunal	205
II. Disputes resolution based on general legal rules contained in [BIT] which makes the arbiters to widely use their discretion	206
III. The ability to control the states’ regulatory actions and influence them by imposing an obligation to pay high compensation	207
IV. Lack of possibility to appeal	208
V. Relatively easy way of judgments enforcement	209
§ 4. The criticism of investment arbitration	209
§ 5. Measures taken by states in connection with the criticism of international investment arbitration	213
I. Measures resulting in changes of law	213
II. Waiver of investment disputes resolution by way of arbitration	214
III. Other measures administered by states	215
§ 6. Lack of an appeal body and its consequences	216
§ 7. Alternative doctrinal stances	218
§ 8. Summary	218

CHAPTER XII

Human rights issue in international investment arbitration 220

 § 1. Introduction 220

 § 2. Obligations of host state in the area of human rights 222

 I. Direct state liability for an infringement of obligations in the area of human rights 222

 II. The triad of interdependent obligations in the area of human rights 224

 § 3. A conflict of obligations of an host state 226

 I. A conflict surrounding an obligation to ensure that the right to water can be exercised 226

 II. A conflict in connection with a case of absolute necessity (plea of necessity) 230

 III. A conflict in connection with the standard for fair and equitable treatment of an investor (FET standard) 234

 § 4. Final remarks 235

CHAPTER XIII

Arbitration and European Union law 237

 § 1. Introduction 237

 § 2. UE law concerning the recognition and enforcement of judgments 238

 I. Legal grounds 238

 II. Interpretation 240

 III. Amendment to regulation no 1215/2012 244

 § 3. EU substantive law and arbitration 246

 I. EU public policy clause 246

 II. The definitions issue 251

 § 4. The prejudicial questions issues 252

 § 5. Summary 255

CHAPTER XIV

Arbitration and international cooperation between regions. Remarks on de lege lata and de lege ferenda 257

 § 1. Introduction 257

 § 2. International cooperation between regions 258

 § 3. Disputes arising from international cooperation between provinces and arbitration 266

Index 271